

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

KHT Juhani Loukusan ja tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n toiminta Kiinteistö Oy Vanha Talvitie 8:n tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 21.5.2024

Päätöksen diaarinumero: PRH/410/10000/2023

Asian vireilletulo

Tilintarkastusvalvonnalle 13.2.2023 saapuneessa ilmoituksessa sekä 5.5.2023 saapuneessa ilmoituksen täydennyksessä on esitetty moitteita KHT Juhani Loukusan ja tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n toiminnasta yhtiötä Kiinteistö Oy Vanha Talvitie 8 (jatkossa myös ”kiinteistöosakeyhtiö”) koskevassa tilintarkastuksessa. Ilmoituksessa on moitittu tilintarkastuksen viivästymistä.

Tilintarkastusvalvonnalle 8.3.2024 saapuneessa ilmoituksessa on lisäksi esitetty epäilyjä, että kiinteistöosakeyhtiötä koskevat tilintarkastuskertomukset ovat virheellisiä ja että tilintarkastaja ei ole asianmukaisesti ilmoittanut tilintarkastajan tehtävästä eroamisesta.

Tilintarkastusvalvonnan oma-aloitteiset havainnot

Tilintarkastusvalvonta on tehnyt seuraavat havainnot tilintarkastajan toimittamista kiinteistöosakeyhtiön tilikausia 2019–2021 koskevista tilintarkastuskertomuksista:

- Tilintarkastuskertomuksissa ei ole lausuntoja toimintakertomuksista, vaikka tilinpäätöksiin 2019–2021 on liitetty toimintakertomukset.
- 2019 tilinpäätös ja toimintakertomus ovat päiväämättömiä. Tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty erikseen huomautusta tilinpäätöksen hyväksymispäivämäärän puuttumisesta. Myös 2020 ja 2021 tilinpäätöksistä puuttuu niiden hyväksymispäivämäärä, vaikka tilinpäätöksistä näkyvätkin sähköisten allekirjoitusten tekoajankohdat.
- Tilikautta 2019 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty määräaikaisten laiminlyömistä koskevia huomautuksia. Tilikautta 2019 koskeva tilintarkastuskertomus on annettu vasta 13.10.2023.
- Tilintarkastuskertomukset on päivätty 13.10.2023. Tilinpäätöksen 2019 tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä on päivätty 13.10.2020. Tilinpäätöksen 2021 tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä on päivätty 13.10.2022. Tilinpäätösten 2019 ja 2021 tilintarkastajan tilinpäätösmerkinnöissä on siten vuosilukuvirheet. Tilinpäätöksen 2020 osalta taas tilintarkastajan tilinpäätösmerkintää ei ole päivätty.
- Tilintarkastuskertomukset ovat sisältäneet kielteiset lausunnot, joissa on mainittu kussakin vastikesaatavista konkurssipesältä sekä riidanalaisten saatavien määrä. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole yksilöity tarkemmin, miltä konkurssipesältä saatavat ovat tai mihin tilinpäätöksen tai liitetietojen kohtaan näillä viitataan.

Tilintarkastajan sekä tilintarkastusyhteisön selvitykset

KHT Loukusa ja tilintarkastusyhteisö Nexia Oy ovat 28.8.2023 antaneet tilintarkastusvalvonnalle asian johdosta selvityksen liitteineen.

KHT Loukusa ja tilintarkastusyhteisö kertovat selvityksessään, että he ovat osaltaan pyrkineet edistämään tilintarkastusprosessia kaikissa vaiheissa. Tilintarkastuksen ajallinen kesto ei ole johtunut tilintarkastajasta. KHT Loukusa ja tilintarkastusyhteisö kertovat selvityksessään tilintarkastuksessa tarvittavan materiaalin puutteista sekä viiveistä tilintarkastajan yhteydenottoihin vastaamisessa.

Viivästystä on aiheuttanut myös se, että yhtiökokouksen päätös 30.11.2021 on antanut tilintarkastajalle mandaatin tarkastaa tilikauden 2021 tilinpäätöksen, mutta ei tätä ei aiempia tilikausia. Tilintarkastajan valinnasta koskien aiempia tilikausia on tullut päättää yhtiökokouksen päätöksellä.

KHT Loukusa ja tilintarkastusyhteisö kertovat selvityksessään tarkemmin yhteydenotoistaan tarkastuskohteen edustajalle sekä pyynnöstään saada aineistoja. Tilintarkastusyhteisö on selvityksessä lisäksi kuvannut tilintarkastusyhteisön resursointia sekä yhteisön harjoittamaa valvontaa.

KHT Loukusa ja Nexia Oy ovat pyynnöstä 6.3.2024 toimittaneet kiinteistöosakeyhtiötä koskevat tilinpäätökset tilintarkastuskertomuksineen tilikausilta 2019–2021 sekä selvityksen kiinteistöosakeyhtiön tilintarkastajan tehtävästä eroamisesta.

KHT Loukusa ja Nexia Oy ovat pyynnöstä antaneet 4.4.2024 päivätyn lisäselvityksen, jossa he ovat ottaneet kantaa tilintarkastuskertomuksia koskeviin tilintarkastusvalvonnan havaintoihin. Tilintarkastusyhteisö on lisäselvityksessä myös kuvannut yhteisön resursointia sekä yhteisön harjoittamaa valvontaa.

KHT Loukusa on lisäksi pyynnöstä 29.4.2024 toimittanut kiinteistöosakeyhtiötä koskevan tilintarkastuspöytäkirjan, joka on päivätty 13.10.2023.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa KHT Juhani Loukusalle sekä tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:lle kummallekin huomautuksen.

Perustelut

Tilintarkastaja on toiminnassaan velvollinen noudattamaan tilintarkastuslain (1141/2015, jatkossa myös ”TTL”) ammattieettisiä periaatteita (TTL 4:1) sekä hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4:3).

Tilintarkastusvalvonta ja tilintarkastuslautakunta eivät ole asian tutkittavaksi ottamisessa tai tutkinnan kohdentamisessa ja laajuudessa sidottuja ilmoittajan esittämiin näkökohtiin, havaintoihin tai vaatimuksiin. Tilintarkastajan toimintaa voidaan selvittää ja tutkia siinä laajuudessa kuin sitä on pidettävä tarpeellisena tilintarkastuslain 7 luvun 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän toteuttamiseksi.

Asiassa on selvitetty tilintarkastuksen viivästymistä sekä tilintarkastajan raportointia tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastuksen viivästyminen

Asiassa on selvitetty sitä, onko tilintarkastaja viivytellyt tilintarkastuksen suorittamisessa.

KHT Loukusa on antanut 13.10.2023 tilintarkastuskertomukset kiinteistöosakeyhtiön tilikausilta 1.1.–31.12.2019, 1.1.–31.12.2020 sekä 1.1.–31.12.2021. Tilintarkastaja on selvityksessään kertonut tilintarkastuksessa tarvittavien aineistojen puutteista ja viiveistä aineistojen toimittamisessa.

Tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti tilintarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuslain 30.12.2023 asti voimassa olleen 3 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tilintarkastuskertomuksessa on annettava lausunto siitä: 1) antaako tilinpäätös noudatetun tilinpäätöissännösten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan yhteisön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta; 2) täyttääkö tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset; 3) onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä; ja 4) ovatko tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot yhdenmukaisia. 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitettu lausunto on vakiomuotoinen, varauman sisältävä tai kielteinen. Jos tilintarkastaja ei voi antaa lausuntoa, tilintarkastajan on ilmoitettava tästä tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastuslain 3 luvun 6 §:n mukaisesti tilintarkastajan on luovutettava tilintarkastuskertomus yhteisön hallitukselle tai vastaavalle toimielimelle viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi.

Tilinpäätöksen vahvistamista koskevista määräajoista säädetään eri yhteisömuotojen osalta omissa säännöksissään. Kyseessä oleva osakeyhtiö on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, joka on rekisteröity 22.7.1987. Asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan, jos keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä koskeva perusilmoitus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 1992, asunto-osakeyhtiölakia sovelletaan yhtiöön vain, jos soveltamisesta määrätään yhtiöjärjestyksessä. Koska kyseessä olevan keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön perusilmoitus tehty ennen ajankohtaa 1.1.1992, siihen sovelletaan vain niitä asunto-osakeyhtiölain säännöksiä, joihin yhtiöjärjestyksessä viitataan. Muutoin sovelletaan osakeyhtiölakia.

Osakeyhtiölain (624/2006, OYL) 5 luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti osakeyhtiössä varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. 2 momentin mukaisesti varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Tilintarkastajan on tilintarkastuslain 2 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti mahdollista erota tehtävästään kesken toimikauden. Perusteltua ja asiallista syytä tilintarkastajan eroamiselle voidaan edellyttää, sillä tilintarkastaja on velvollinen noudattamaan hyvää tilintarkastustapaa ja ammattieettisiä periaatteita. Tilintarkastusvalvonta on ratkaisukäytännössään hyväksynyt perusteluksi tilintarkastajan eroamiselle muun muassa sen, että tilintarkastusasiakkaan edustajaa ei ole tavoitettu, eikä hän vastaa yhteydenottoopyyntöihin.¹

Kansainvälisessä tilintarkastusstandardissa ISA 705 (Riippumattoman tilintarkastajan tilintarkastuskertomukseen sisältyvän lausunnon mukauttaminen) käsitellään sitä, milloin tilintarkastajan tulee antaa mukautettu lausunto tilintarkastuskertomuksessaan.

Huomioiden tilintarkastuslain säännökset sekä ISA 705 –standardi (erityisesti sen kappale 13), tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan tulee joko mukauttaa tilintarkastuskertomustaan tai erota tehtävästään, mikäli hänelle ei pyynnöistä huolimatta toimiteta kaikkea tilintarkastuksessa tarvittavaa aineistoa. Tilintarkastajan tulee kommunikoida yhteisön johdon kanssa, mikäli aineistojen toimittamisessa tilintarkastajalle on haasteita. Jos tilintarkastaja ei useista pyynnöistä huolimatta saa tilintarkastuksessa tarvittavia aineistoja ja tilintarkastuskertomuksen antaminen viivästyisi olennaisesti, hänen tulisi joko antaa mukautettu tilintarkastuskertomus tai erota tehtävästään noudattaen tilintarkastuslain 2 luvun 9 §:n 2 momentissa säädettyä menettelyä.

Tilintarkastuslautakunnan tietojen mukaan tilintarkastajat käytännössä toisinaan jättävät tilintarkastuskertomuksen kokonaan antamatta, jos tilintarkastajalle ei toimiteta tarvittavia aineistoja. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että käytäntö, jossa tilintarkastajat odottavat jopa vuosia tilintarkastuskertomusta antamatta ja eroamatta tilintarkastajan tehtävästä, ei vastaisi hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastuskertomusta ei voida antaa sellaiselta tilikaudelta, jonka osalta tilintarkastajan valintapäätös on epäselvä, vaan tällöin kyseisen tilikauden tilintarkastus edellyttää päätöstä tilintarkastajan valinnasta siltä toimielimeltä, joka lain mukaan valitsee tilintarkastajan. Osakeyhtiölain 7 luvun 2 §:n mukaan yhtiökokous valitsee tilintarkastajan.

Kiinteistöosakeyhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen pöytäkirjaan 30.11.2021 on kirjattu tilintarkastajan valintapäätös seuraavasti: ”Uudeksi tilintarkastajaksi valittiin KHT Juhani Loukusa ja Nexia tilintarkastusyhteisö.” Yhtiökokouskutsun perusteella kokouksessa oli tullut valita tilintarkastajat tarkastamaan vuoden 2021 tilejä. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan selvityksessään kertomalla tavalla 2021 yhtiökokouspöytäkirjaa ei voida tulkita siten, että tilintarkastajan valintapäätös olisi koskenut takautuvasti jo aiempia tilikausia. Kyseisen valintapäätöksen on siten katsottava koskeneen

¹ Horsmanheimo Pasi - Kaisanlahti Timo - Steiner Maj-Lis: Tilintarkastuslaki ja EU:n uudistunut tilintarkastussääntely – kommentaari 2017, s. 70-71.

tilikautta 2021. Tilintarkastajan valintapäätöksestä ei täysin ilmene, onko tarkoitus ollut valita kaksi tilintarkastajaa vai Nexia Oy tilintarkastajaksi ja KHT Loukusa päävastuulliseksi tilintarkastajaksi. Kuten tilintarkastaja on selvityksessään todennut, päätöksessä ei ollut myöskään valittu varatilintarkastajaa, vaikka voimassa ollut yhtiöjärjestys niin edellytti.

Vuotta myöhemmin ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 30.11.2022 tilintarkastusyhteisö Nexia Oy (KHT Juhani Loukusa päävastuullisena tilintarkastajana) on valittu tilintarkastamaan takautuvasti myös aiempien tilikausien 2019 ja 2020 tilinpäätökset. Tilintarkastuskertomukset tilikausilta 2019–2021 on annettu lopulta 13.10.2023.

Saadun selvityksen perusteella KHT Loukusa tilintarkastustiimeineen on useaan otteeseen pyytänyt tarkastuksessa tarvittavia aineistoja ja pyrkinyt edistämään tilintarkastuksen suorittamista. Tilintarkastuksen viivästyminen on aiheutunut siitä, että alun perin yhtiökokouspäätös ei antanut tilintarkastajalle valtuutta aiempien tilikausien tarkastamiseen, minkä vuoksi odotettiin uutta yhtiökokouspäätöstä. Saatujen aineistojen perusteella yhtiössä on jäänyt varsinaisia yhtiökokouksia pitämättä. Lisäksi viivästyminen on johtunut tarkastusaineiston puutteista ja viiveistä aineistojen toimittamisessa. Saadun selvityksen perusteella tarkastustyössä on ollut viiveitä tilintarkastajasta riippumattomista syistä. Tilintarkastajan toimittamasta aineistosta on havaittavissa, että tilintarkastaja on pyytänyt toimittamaan tarkastuksessa tarvittavia aineistoja.

Kyseessä olevassa asiassa tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomukset tilikausilta 2019–2021 lopulta vajaa vuosi sen ajankohdan jälkeen (13.10.2023), kun hänet on valittu takautuvasti (30.11.2022) tarkastamaan myös tilikaudet 2019 ja 2020.

Tilintarkastuksen viipymisen osalta tilintarkastuslautakunta ei katso kyseessä olevassa asiassa tilintarkastajan menetelleen tilintarkastuslain tai hyvän tilintarkastustavan vastaisesti. Asiassa tulee huomioitavaksi tilintarkastajan myötävaikutus tilintarkastuksen edistämiseksi, se, että ensimmäinen tilintarkastajan valintapäätös on ollut osin epäselvä, se, että tilintarkastaja on takautuvasti valittu tarkastamaan useampia tilikausia sekä muut tapauksen olosuhteet. Huomioitava on, että selvityksen perusteella yhtiössä on ollut useita epäselviä asioita ja muun muassa yhtiön hallintoa koskevassa aineistossa on ollut puutteita, minkä seikkojen johdosta tilintarkastus on ollut tavanomaista työläämpi.

Tilintarkastuskertomukset tilikausilta 2019–2021

KHT Loukusa on antanut tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n nimissä päävastuullisena tilintarkastajana tilintarkastuskertomukset Kiinteistö Oy Vanha Talvitie 8:n tilinpäätöksistä tilikausilta 2019–2021. Tilintarkastuskertomukset on päivätty 13.10.2023.

Tilikautta 2019 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa on annettu tilinpäätöksestä kielteinen lausunto, josta on kuvaus ”Kielteisen lausunnon perustelut” –kappaleessa. Kertomukseen on lisäksi sisältynyt huomautus siitä, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kielteisen lausunnon perustelut –osiossa kuvatun seikan takia Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Huomautuksena on esitetty, että kun huomioidaan kielteisen lausunnon perustelut, tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrästä.

Tilikautta 2020 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa on annettu tilinpäätöksestä kielteinen lausunto, josta on kuvaus ”Kielteisen lausunnon perustelut” –kappaleessa. Kertomukseen on lisäksi sisältynyt huomautus siitä, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kielteisen lausunnon perustelut –osiossa kuvatun seikan takia Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Huomautuksena on esitetty, että kun huomioidaan kielteisen lausunnon perustelut, tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrästä. Lisäksi on esitetty huomautukset, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kirjanpitolain 3 luvun 4 §:n mukaisessa ajassa, että tilinavaus perustuu vahvistamattomaan tilinpäätökseen ja että yhtiö ei ole täyttänyt osakeyhtiölain 4 luvun 3 §:n velvoitetta järjestää varsinaista yhtiökokousta kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tilikautta 2021 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa on annettu tilinpäätöksestä kielteinen lausunto, josta on kuvaus ”Kielteisen lausunnon perustelut” –kappaleessa. Kertomukseen on lisäksi sisältynyt huomautus siitä, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kielteisen lausunnon perustelut –osiossa kuvatun seikan

takia Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Huomautuksena on esitetty, että kun huomioidaan kielteisen lausunnon perustelut, tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrästä. Lisäksi on esitetty huomautukset, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kirjanpitolain 3 luvun 4 §:n mukaisessa ajassa, että yhtiö ei ole täyttänyt osakeyhtiölain 4 luvun 3 §:n velvoitetta järjestää varsinaista yhtiökokousta kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä ja että tilinavaus perustuu vahvistamattomaan tilinpäätökseen.

Puuttuvat lausunnot toimintakertomuksista

Kiinteistöosakeyhtiön tilinpäätöksiin 2019–2021 on liitetty toimintakertomukset. Annetut tilintarkastuskertomukset koskien tilinpäätöksiä 2019–2021 eivät kuitenkaan sisällä lausuntoa toimintakertomuksista.

Tilintarkastuslain 30.12.2023 asti voimassa olleen 3 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan tilintarkastuskertomuksessa on annettava lausunto siitä, onko toimintakertomus laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti ja ovatko tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot yhdenmukaisia.

Tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitettu lausunto on vakiomuotoinen, varauman sisältävä tai kielteinen. Jos tilintarkastaja ei voi antaa lausuntoa, tilintarkastajan on ilmoitettava tästä tilintarkastuskertomuksessa. Tilintarkastuskertomuksessa on lisäksi todettava, onko tilintarkastaja tilintarkastuksen yhteydessä saamiensa tietojen perusteella havainnut olennaisia virheellisyksiä toimintakertomuksessa, sekä ilmoitettava näiden virheellisyyksien luonteesta (TTL 3:5.4).

KHT Loukusa on lisäselvityksessään 4.4.2024 kertonut, että tilintarkastuskertomus on jo lähtökohtaisesti kielteinen, joten tilinpäätöksen lukijalle ei pitäisi jäädä virheellinen kuva tilinpäätöksestä tilintarkastuskertomuksen perusteella, vaikka lausuntoa muusta informaatiosta ei olekaan sisällynyt tilintarkastuskertomukseen. Loukusan mukaan tilintarkastusprosessin aikana on luettu toimintakertomus ja arvioitu, onko se olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankitun tietämyksen kanssa ja onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Tarkastusprosessi itsessään on ollut erittäin vaikea ja raskas. Raportoinnissa on tapahtunut inhimillinen muotovirhe.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että kun yhtiö on laatinut toimintakertomuksen ja liittänyt sen tilinpäätökseensä, siitä on tullut tilintarkastuslain edellä mainitun säännöksen perusteella lausua. Säännös ei ole tahdonvaltainen tai siten ehdollinen, että tilintarkastaja voisi harkintansa perusteella jättää mainitun lausunnon toimintakertomuksesta antamatta. Myöskään se, että tilintarkastaja on antanut tilinpäätöksestä kielteisen lausunnon, ei poista laissa säädettyä velvollisuutta lausua lisäksi toimintakertomuksesta. Tilintarkastaja on siten menetellyt hyvän tilintarkastustavan vastaisesti jättäessään huolimattomuudesta lausumatta tilintarkastuskertomuksissa toimintakertomuksista, jotka on liitetty tilinpäätöksiin.

Tilinpäätöksen päivämäärän puuttuminen

Kiinteistöosakeyhtiön tilikautta 2019 koskeva tilinpäätös ja toimintakertomus ovat päiväämättömiä. Tilinpäätöksestä ei ole pääteltävissä, milloin asiakirja on hyväksytty tai myöskään allekirjoitettu. Lisäksi 2020 ja 2021 tilinpäätöksistä puuttuvat niiden hyväksymispäivämäärät, vaikka asiakirjoista näkyvätkin sähköisten allekirjoitusten tekoajankohdat.

Kirjanpitolain (1336/1997, KPL) 3 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti tilinpäätös ja toimintakertomus on päivättävä ja kirjanpitovelvollisen on ne allekirjoitettava.

Kirjanpitolautakunta on lausunnossaan 2014/2021 katsonut, että tilinpäätöksestä on yksiselitteisesti ilmentävä päivämäärä, jonka mukaisena tilinpäätös on hyväksytty KPL 3:7.1 §:n nojalla allekirjoittajiansa toimesta. Tilinpäätöksen käyttäjältä ei voida edellyttää erityisiä selvitystoimia hyväksymispäivämäärän todentamiseksi.

Kirjanpitolautakunnan lausunnossa 1899/2012 on todettu, että asiakirjaan, joka käsittää tilinpäätöksen ja siihen liitetyn toimintakertomuksen, tulee olla erikseen merkittynä sen hyväksymispäivämäärä.

Kirjanpitolautakunta on siten katsonut riittämättömäksi sellaisen menettelyn, jossa kunkin allekirjoittajan nimen yhteydestä ilmeni hänen allekirjoituksensa – olipa se sähköinen tai käsin tehty – päivämäärä ilman, että tilinpäätös- ja toimintakertomusasiakirjaan olisi merkitty sen hyväksymispäivämäärää.

Tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 5 momentin mukaisesti tilintarkastajan on huomautettava tilintarkastuskertomuksessa, jos yhteisön tai säätiön yhtiömies, hallituksen, hallintoneuvoston tai vastaavan toimielimen jäsen, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka toimitusjohtaja tai muu vastuuvollinen on: 1) syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhteisöä tai säätiötä kohtaan; tai 2) rikkonut yhteisöä tai säätiötä koskevaa lakia taikka yhteisön tai säätiön yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimusta tai sääntöjä.

KHT Loukusa on lisäselvityksessään kertonut, että kyseessä ovat kielteiset lausunnot ja lisäksi vuoden 2019 tilintarkastuskertomuksessa on heti alussa todettu, että tilinpäätös on allekirjoitettu vuonna 2020, mutta se on päiväämätön. Raportointihetkellä on tultu lopputulemaan, että kokonaisuus huomioiden tilintarkastuskertomukset ovat jo itsessään kielteisiä joka tapauksessa. Tämän lisäksi päiväämättömyys on tuotu ilmi vuoden 2019 tilintarkastuskertomuksessa, minkä vuoksi ei nähty tarvetta enää huomauttaa erikseen asiasta. Loukusa on kertonut, että tilintarkastuskertomuksessa on esitetty huomautus, että tilinpäätöstä ei ole laadittu Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti.

Tilikautta 2019 koskevan tilintarkastuskertomuksen alussa Kielteinen lausunto –otsikon alla on mainittu, että tilinpäätös on päiväämätön. Asia on todettu seuraavasti: ”Olemme tilintarkastaneet Kiinteistö Oy Vanha Talvitie 8:n (y-tunnus 0691981-9) vuonna 2020 hallituksen allekirjoittaman, mutta päiväämättömän tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2019 - 31.12.2019.”

Tilintarkastuskertomukseen on sisällytetty huomautus siitä, että tilinpäätöstä ei ole laadittu kielteisen lausunnon perustelut –osiossa kuvatun seikan takia Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Huomautuksena on esitetty, että kun huomioidaan kielteisen lausunnon perustelut, tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrästä.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että KHT Loukusalan olisi tullut erikseen esittää tilikautta 2019 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 5 momentin mukainen huomautus, että yhtiön johto on rikkonut yhteisöä koskevaa lakia jättäessään päiväämättä 2019 tilinpäätöksen.

Tilintarkastuskertomuksessa annettu huomautus ei koske sanamuotonsa perusteella tilinpäätöksen päivämäärän puuttumista. Tältä osin KHT Loukusa on huolimattomuudesta menetellyt hyvän tilintarkastustavan vastaisesti. Tilintarkastuslautakunta katsoo lieventäväksi tekijäksi sen, että tilintarkastuskertomuksessa on annettu huomautus muista seikoista.

Tilinpäätöksissä 2020 ja 2021 näkyvät ne päivämäärät, jolloin hallituksen jäsenet ovat sähköisesti allekirjoittaneet tilinpäätöksen. Kirjanpitolautakunnan antamien lausuntojen mukaisesti tilinpäätöksissä tulisi erikseen näkyä tilinpäätöksen hyväksymispäivämäärä, ja tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan tulisi asiasta kommunikoida yhtiön johdolle kyseisen päivämäärän puuttuessa. Ottaen huomioon, ettei kirjanpitolain sanamuoto kuitenkaan säädä tällä tarkkuudella päiväyksen merkitsemisestä, tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan menettely kyseessä olevassa ei tilikausien 2020 ja 2021 osalta ole kuitenkaan moitittavaa, kun niissä näkyvät kuitenkin ne päiväykset, jolloin hallituksen jäsenet ovat sähköisesti allekirjoittaneet tilinpäätöksen.

Määräaikojen laiminlyönnit koskien tilinpäätöstä 2019

Tilikausia 2020 ja 2021 koskevissa tilintarkastuskertomuksissa on huomautettu siitä, että tilinpäätöstä ei laadittu kirjanpitolain 3 luvun 6 § mukaisessa ajassa. Näissä huomautuksina on esitetty myös, että yhtiö ei ole täyttänyt osakeyhtiölain 4 luvun 3 §:n velvoitetta järjestää varsinaista yhtiökokousta kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä ja että tilinavaus perustuu vahvistamattomaan tilinpäätökseen. Tilikautta 2019 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty määräaikojen laiminlyömistä koskevia huomautuksia. Tilikautta 2019 koskeva tilintarkastuskertomus on annettu vasta 13.10.2023.

KHT Loukusan antaman selvityksen mukaan tilikauden 2019 aikana yhtiö on järjestänyt varsinaisen yhtiökokouksen osakeyhtiölain vaatimassa määräajassa kuuden kuukauden sisään tilikauden päättymisestä. Tilintarkastajalle toimitettu yhtiökokouspöytäkirja on päivätty 25.6.2019, jossa on vahvistettu vuoden 2018 tilinpäätös, joten tilintarkastaja ei nähnyt aihetta huomauttaa asiasta vuoden 2019 tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan tulee kuitenkin huomioida tilintarkastuskertomuksessa myös tarkastettavaa tilinpäätöstä koskevat merkittävät viivästykset. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan tulee esittää huomautus tilintarkastuskertomuksessa, jos tarkastuksen kohteena olevan tilinpäätöksen tilintarkastus on viivästynyt merkittävästi yhtiön johdon menettelystä johtuen.

Tilintarkastuslain 3 luvun 9 §:n mukaisesti yhtiömiesten tai hallituksen ja toimitusjohtajan taikka vastaavien toimielinten on varattava tilintarkastajalle tilaisuus toimittaa tilintarkastus siinä laajuudessa kuin tämä katsoo sen tarpeelliseksi sekä annettava sellaista selvitystä ja apua, jota tilintarkastaja pyytää.

Tässä tilintarkastuskertomus 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta on annettu vasta 13.10.2023, eli useamman vuoden myöhässä. Asiassa saatujen selvitysten mukaan tilintarkastus on viivästynyt johtuen tarkastuksessa tarvittavan aineiston puutteista ja yhtiön edustajien viiveistä aineistojen toimittamisessa. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että jos tilintarkastuksen suorittaminen viivästyy merkittävästi yhtiön vastuuhenkilöiden menettelystä johtuen, tilintarkastajan tulisi esittää tästä huomautus tilintarkastuskertomuksessa.

13.10.2023 päivätyssä tilintarkastuspöytäkirjassa on huomautettu, että yhtiö on laiminlyönyt velvollisuutensa järjestää varsinaiset yhtiökokoukset vuosilta 2020 ja 2021. Siten myöskään tilinpäätös 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta ei ole tullut käsitellyksi varsinaisessa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n edellyttämässä määräajassa tai myöskään poikkeuslailla (Laki väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi, L 290/2020) säädettyssä määräajassa. Kyseisen poikkeuslain 2 §:n nojalla osakeyhtiön 30.9.2019–31.3.2020 päättyneen tilikauden jälkeen varsinainen yhtiökokous oli pidettävissä viimeistään 30.9.2020.

Osakeyhtiölain 5 luvun 17 §:n mukaisesti hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajan olisi tullut esittää tilintarkastuskertomuksessa huomautus varsinaisen yhtiökokouksen koollekutsumista ja järjestämisestä määräajassa koskevasta merkittävästä laiminlyönnistä, joka on ollut tiedossa tilintarkastuskertomusta annettaessa. Tilintarkastaja on myöhemmiltä tilikausilta annetuissa tilintarkastuskertomuksissa sekä tilintarkastuspöytäkirjassa esittänyt huomautukset määräaikojen laiminlyönneistä, mikä ei kuitenkaan poista tilintarkastajan velvollisuutta huomauttaa 2019 tilinpäätöksen käsittelyä koskevistä merkittävistä määräaikojen laiminlyönneistä 2019 tilinpäätöstä koskevassa tilintarkastuskertomuksessa.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että KHT Loukusa on huolimattomuudesta menetellyt hyvän tilintarkastustavan vastaisesti jättäessään huomauttamatta tilinpäätöstä 2019 koskevista merkittävistä määräaikojen laiminlyönneistä tilintarkastuskertomuksessa 2019. Tilintarkastuslautakunta katsoo lieventäväksi tekijäksi sen, että tilintarkastuskertomuksessa on annettu huomautus muista seikoista.

Vuosilukuvirheet tilintarkastajan tilinpäätösmerkinnöissä

Tilintarkastuskertomukset tilikausilta 2019–2021 on annettu lokakuussa 2023. Tilintarkastuskertomukset on päivätty 13.10.2023.

Tilinpäätöksen 2019 tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä on päivätty 13.10.2020. Tilinpäätöksen 2021 tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä on päivätty 13.10.2022. Tilinpäätösten 2019 ja 2021 tilinpäätösmerkinnät ovat siten vuosilukujen osalta virheelliset. Tilinpäätöksen 2020 osalta taas tilintarkastajan tilinpäätösmerkintää ei ole päivätty lainkaan.

Tilintarkastajan olisi tullut myös kiinnittää huomioita tilinpäätösmerkintöihin ja varmistaa, että näiden päivämäärämerkinnät vastaavat tilintarkastuskertomuksia. Vuosilukumerkinnöillä on kyseessä olevassa asiassa olennaista merkitystä sen vuoksi, että tilinpäätöksistä 2019–2021 on annettu tilintarkastuskertomukset vasta vuonna 2023.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastaja on menetellyt tältä osin tilintarkastuslain 4 luvun 1 §:ssä säädetyn huolellisuuden vaatimuksen vastaisesti.

Kielteisen lausunnon muotoilu

Tilintarkastuskertomuksien Kielteisen lausunnon perustelut -osiossa on mainittu kussakin riidanalaisista vastikesaatavista konkurssipesältä sekä riidanalaisien saatavien määrä. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole kuitenkaan yksilöity tarkemmin, miltä konkurssipesältä saatavat ovat tai mihin tilinpäätöksen tai liitetietojen kohtaan asiassa viitataan.

KHT Loukusa on selvityksessään kertonut, että vastikesaatavien yhteissumma on tuotu kertomuksissa esille ja että näiden arvostukseen liittyy epävarmuutta ja että KPL 5:2 §:n mukaan saamiset tulisi merkitä enintään todennäköiseen arvoon. Epävarmuus tulee esiin siitä, että kyse on riidanalaisesta saamisesta konkurssipesältä. Arvostukseen ei vaikuta konkurssipesän nimi, joten sen esittäminen tilintarkastuskertomuksessa ei ole ollut tarpeellista. Tilikauden 2019 tilinpäätöksessä ei ole myöskään esitetty tietoa, keneltä riidanalaiset vastikesaatavat ovat. Asia ilmenee toimintakertomuksista, mutta koska kyseessä on tilinpäätöksestä erillinen dokumentti ja asiaa ei ole liitetiedoissa tuotu esille, konkurssipesän nimeä ei nostettu tilintarkastuskertomukseen. Jos nimi tuotaisiin esille, voitaisiin se tulkita tilinpäätöksen täydentämisenä. Vastikesaatavat ilmenevät kokonaissummalta kertomuksissa sekä taseen kohdasta lyhytaikaiset saamiset. Saatavat on eritelty tarkemmin toimintakertomuksella. Tilikausien 1.1.–31.12.2019, 1.1.–31.12.2020 sekä 1.1.–31.12.2021 tilintarkastusta koskien on annettu 13.10.2023 tilintarkastuspöytäkirja, jossa on käsitelty vastikesaamisia yksityiskohtaisemmin. Tilinpäätöksien 2020 ja 2021 osalta vastikesaatavat ilmenevät yksityiskohtaisesti liitetiedoista, joten ei pidetty tarpeellisena toistaa asiaa perusteluissa.

ISA 705 –standardin kappaleissa 8, 16, 18, 20-27 käsitellään tilintarkastuskertomuksessa annettavaa kielteistä lausuntoa ja sen perusteluja. ISA 705 -standardin 20 kappaleen mukaisesti, kun tilintarkastaja mukauttaa tilinpäätöstä koskevan lausuntonsa, hänen on (a) muutettava ISA 700:n (uudistettu) kappaleen 28 mukaan vaadittava otsikko ”Lausunnon perustelut” otsikoksi ”Varauman sisältävän lausunnon perustelut”, ”Kielteisen lausunnon perustelut” tai ”Perustelut lausunnon antamatta jättämiselle” sen mukaan, mikä näistä on asianmukainen; ja (b) esitettävä tässä osiossa kuvaus mukautukseen johtaneesta seikasta.

ISA 705 –standardin 21 kappaleen mukaisesti jos tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys, joka koskee tilinpäätöksen yksittäisiä rahamääriä (määrälliset tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien), tilintarkastajan on sisällytettävä Lausunnon perustelut -osioon kuvaus virheellisyydestä ja sen rahamääräinen vaikutus, paitsi jos tämä ei ole käytännössä mahdollista. Jos rahamääräisiä vaikutuksia ei ole käytännössä mahdollista määrittää, tämä on mainittava.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että kielteisen lausunnon perusteluissa tilintarkastuskertomuksessa tulisi tarkemmin yksilöidä epävarmat saatavat viittaamalla tilinpäätöksen erään, johon sisältyy epävarmuutta, sekä liitetietojen tai toimintakertomuksen kohtaan, missä kyseisiä epävarmoja saatavia käsitellään, jotta asia olisi selkeä tilinpäätöksen lukijalle. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tältä osin tilintarkastajan toiminta ei ole kuitenkaan siten moitittavaa, että tästä yksilöinnin puutteesta tulisi määrätä seuraamusta.

Tilintarkastusyhteisön toiminnan arviointi

Tilintarkastuslain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tilintarkastuslaissa tilintarkastajalla tarkoitetaan HT-, KHT- tai JHT-tilintarkastajaksi hyväksytyyn luonnollisen henkilön lisäksi tilintarkastusyhteisöksi hyväksyttyä yhteisöä.

Kyseessä olevassa asiassa tilintarkastusyhteisö Nexia Oy oli valittu kiinteistöosakeyhtiön tilintarkastajaksi ja kyseessä olevat tilintarkastuskertomukset tilikausilta 2019 – 2021 on annettu tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n nimissä siten, että KHT Loukusa on toiminut päävastuullisena tilintarkastajana.

Tilintarkastuslautakunnan ratkaisukäytännössä tilintarkastusyhteisöjen osalta lähtökohtaisesti arvioidaan sitä, onko yhteisö valvonut ja tukenut päävastuullisen tilintarkastajan toimintaa toimeksiannon suorittamisessa ja antanut tälle riittävät ja asianmukaiset resurssit tehtävään. Tilintarkastuslautakunta

katsoo, että tilintarkastusyhteisön valvontavelvollisuus korostuu, kun toimeksiantoon liittyy erityisiä piirteitä.

Tilintarkastusyhteisön antamien selvitysten mukaan yhteisössä on käytössä menetelmä, jossa kvalifioidut tilintarkastuskertomukset (tai ennakoidut sellaiset) kommunikoidaan kahden kokeneen tilintarkastajan tai tarvittaessa koko partnerikokouksen toimesta. Tilintarkastusyhteisön antaman selvityksen mukaan kyseessä olevassa asiassa on käyty erikseen keskusteluja tilintarkastustiimin ulkopuolisten auktorisoitujen tilintarkastajien kesken arvioitaessa tilintarkastuskertomuksen lausuntoa sekä kielteisen lausunnon perusteita.

Kyseessä oleva tutkinta-asia on tullut tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n tietoon ennen tilintarkastuskertomusten antamista, kun sille 15.6.2023 on lähetetty tiedoksi asiaa koskeva ilmoitus sekä pyydetty asiassa selvitystä.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että koska tutkinta-asia on jo ollut tilintarkastusyhteisön tiedossa ennen tilintarkastuskertomusten antamista ja sen ennakoitavissa on ollut, että tilinpäätöksistä annetaan mukautetut tilintarkastuskertomukset, tilintarkastusyhteisön olisi tullut käydä tarkemmin läpi annettavat tilintarkastuskertomukset, jotta se olisi voinut havaita ja korjata puutteet annettavissa tilintarkastuskertomuksissa. Puutteita on ollut useampi, ja kyseessä olevat tilintarkastuskertomuksia koskevat puutteet ovat olleet havaittavissa vertaamalla tilintarkastuskertomuksia tilinpäätöksiin. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastajaksi valittu tilintarkastusyhteisö vastaa osaltaan siitä, että annettu tilintarkastuskertomus täyttää tilintarkastuslaissa 3 luvun 5 §:ssä säädetyt vaatimukset, kun tilintarkastusyhteisöllä on ollut erityisiä syitä kiinnittää annettavaan tilintarkastuskertomukseen huomiota. Ottaen huomioon, että tilintarkastusyhteisön tiedossa on ollut seikkoja, joiden johdosta kyseisiin tilintarkastuskertomuksiin on tullut kiinnittää erityistä huomiota, tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastusyhteisön valvonta on ollut riittämätöntä, kun annetuissa tilintarkastuskertomuksissa on ollut useampia puutteita, jotka ovat jääneet havaitsematta ja korjaamatta. Tilintarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastusyhteisö on siten huolimattomuudesta poikennut hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3).

Yhteenveto

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että KHT Loukusan menettelyssä Kiinteistö Oy Vanha Talvitie 8:n tilintarkastuksessa on ollut seuraavia puutteita:

- Tilintarkastuskertomuksissa 2019–2021 ei ole tilintarkastuslain edellyttämiä lausuntoja toimintakertomuksista, vaikka tilinpäätöksiin 2019–2021 on liitetty toimintakertomukset.
- Tilintarkastuskertomuksessa 2019 ei ole esitetty erikseen huomautusta siitä, että tilinpäätös 2019 on päiväämätön.
- Tilikautta 2019 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa ei ole esitetty määräaikojen laiminlyömistä koskevia huomautuksia. Tilikautta 2019 koskeva tilintarkastuskertomus on annettu vasta 13.10.2023, eikä tilinpäätöstä 2019 tilikaudelta ole myöskään käsitelty osakeyhtiölain edellyttämässä määräajassa varsinaisessa yhtiökokouksessa.
- Tilinpäätösten 2019 ja 2021 tilintarkastajan tilinpäätösmerkinnöissä on vuosilukuvirheet. Tilinpäätöksen 2020 tilintarkastajan tilinpäätösmerkintää ei ole päivätty lainkaan.

Loukusan tilintarkastuksessa havaitut puutteet merkitsevät poikkeamista hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3).

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että myös tilintarkastusyhteisö Nexia Oy on huolimattomuudesta poikennut hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista, kun sen nimissä annetuissa tilintarkastuskertomuksissa on ollut edellä mainitut puutteet ja tilintarkastusyhteisöllä on ollut tiedossaan seikkoja, joiden vuoksi tilintarkastusyhteisön on tullut kiinnittää tilintarkastuskertomuksiin erityistä huomiota.

Seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos tilintarkastajan moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos edellä tarkoitettu menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus. Lain 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat.

Tilintarkastuslautakunnan ratkaisukäytännössä seuraamuksena on annettu huomautus siitä seikasta, että tilintarkastaja on jättänyt tilintarkastuskertomuksessa lausumatta toimintakertomuksesta, kun tilinpäätökseen on liitetty toimintakertomus.

Tilintarkastuslautakunta on aikaisemmin määrännyt KHT Loukusalle seuraamukseksi varoituksen, joka on tullut lainvoimaiseksi 16.8.2018 (päätös 10.4.2017, PRH/4758/10000/2016). Varoitus on koskenut erilaista menettelyä kuin nyt kyseessä oleva asia. Tilintarkastuslautakunta toteaa, että aiempi seuraamus otetaan huomioon seuraamusharkinnassa, vaikkakin sen painoarvo on pienempi, kun kyse on erilaisesta menettelystä.

Kyseessä olevassa asiassa tilintarkastajan menettely liittyy annettujen tilintarkastuskertomusten sisältöön sekä tilintarkastajalta edellytettävään huolellisuuteen. Kyseessä oleva tutkinta-asia on ollut KHT Loukusalan tiedossa ennen tilintarkastuskertomusten antamista, kun Loukusalle on toimitettu tiedoksi asiaa koskeva ilmoitus sekä pyydetty asiassa selvitystä. Annetuissa tilintarkastuskertomuksissa on ollut useampia puutteita.

Kyseessä olevia puutteita on yksittäisinä pidettävä vähäisinä huomioiden muun muassa se, että tilintarkastuskertomuksissa annetut lausunnot ovat olleet kielteisiä. Kyseessä olevat tarkastustehtävät ovat olleet poikkeuksellisia tilintarkastajasta riippumattomista syistä. Huomioitava on myös se, että tilintarkastaja on muutoin tuonut esiin havaitsemiaan puutteita tilintarkastuskertomuksissa sekä tilintarkastuspöytäkirjassa.

Asiaa kokonaisuutena arvioiden tilintarkastuslautakunta katsoo, että huomautus on riittävä seuraamus KHT Loukusalan menettelystä.

Tilintarkastuslautakunta on edellä katsonut, että tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n valvonta on ollut riittämätöntä kyseisissä toimeksiannoissa, kun kyseessä olevat tilintarkastuskertomusten puutteet ovat jääneet havaitsematta ja korjaamatta. Kyseessä oleva tutkinta-asia on ollut tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n tiedossa ennen tilintarkastuskertomusten antamista, kun sille on toimitettu tiedoksi asiaa koskeva ilmoitus sekä pyydetty asiassa selvitystä. Tilintarkastusyhteisön ennakoitavissa on ollut, että asiassa annetaan mukautetut tilintarkastuskertomukset. Edellä mainittujen seikkojen johdosta tilintarkastusyhteisön olisi tullut kiinnittää tarkemmin huomiota sen nimissä annettavien tilintarkastuskertomusten sisältöön. Tilintarkastuskertomuksissa on ollut puutteita, jotka ovat olleet havaittavissa vertaamalla tilintarkastuskertomuksia tilinpäätöksiin. Näiden seikkojen johdosta tilintarkastuslautakunta katsoo, että myös tilintarkastusyhteisölle on perusteltua määrätä seuraamus.

Asiaa kokonaisuutena arvioiden tilintarkastuslautakunta katsoo, että huomautus on riittävä seuraamus tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:n menettelystä.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 2 §, 2 luku 9 §, 3 luku 1 §, 4 §, 5 §, 6 §, 9 §, 4 luku 1 §, 3 §, 12 §, 7 luku 2 §, 5 §, 10 luku 1 §, 7 §

Osakeyhtiölaki (624/2006) 5 luku 3 §, 7 luku 2 §

Kirjanpitolaki (1336/1997) 3 luku 7 §

Valitusoikeus

KHT Loukusalla ja tilintarkastusyhteisö Nexia Oy:llä on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (puheenjohtaja), Jussi Heiskanen (varapuheenjohtaja), Ari Ahti, Mari Arala, Antti Fredriksson, Lasse Niemi, Riikka Rannikko ja Eljas Vesterbacka

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Pajamo

Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Silvia Laitila

Esittelijä

Tilintarkastusvalvonta